

SISÄLTÖ 2/2006

TOIMITUSJOHTAJALTA

Viranomaisten osallistuminen standardointiin2

SESKON KEVÄTSEMINAARISSA

Hanasaarella 28.3.2006 pidetyn seminaarin aiheena kansainvälinen vaikuttaminen.

— *Kannessa tilaisuuden luennoitsijoista Rainer Smått, Kaisa-Reeta Koskinen, Lauri Halme ja Kimmo Saarinen*.....3

VAKIOPALSTAT

Ajankohtaista standardeista.....6
Uudet vahvistetut ja julkaistut standardit9

Vilho Väisälä IEC:n kuuluisuuksien galleriaan9

Muut julkaisut10

IEC:n satavuotisjuhla huipentuu yleiskokouksessa Berliinissä syyskuussa 200611

SESKOn kevätseminaari Hanasaarella 28.3.2006 -> sivu 3

SINIKA HIETA-WILKMAN
SESKO

Viranomaisten osallistuminen tärkeää

Viranomaisten – lähinnä keskeisten ministeriöiden ja keskusvirastojen – osallistuminen standardointityöhön on tärkeää ja välttämätöntä. Sähköalalla on pitkät perinteet viranomaisten mukana ololle standardointityössä. Viime vuonna SESKOn yli 400 asiantuntijasta 35 oli viranomaisten asiantuntijoita. Viranomaisasiantuntijat ovat usein mukana jo varhaisessa valmisteluvaiheessa. Näin he voivat esimerkiksi turvallisuuden asiantuntijoina varmistaa halutun turvallisuustason toteutumisen ja huolehtia mm. kuluttajien näkemysten huomioon ottamisesta teknisissä standardeissa.

Erityisolosuhteet huomioon kansainvälisissä standardeissa

Koska standardit nykyisin valmistellaan kansainvälisesti maailmanlaajuisella tasolla, on viranomaisten asiantuntijoilla standardien valmisteluvaiheessa erityisen tärkeänä tehtävänä huolehtia turvallisuuteen liittyvien kansallisten erityisolosuhteiden, kuten ilmasto-olosuhteiden huomioon ottamisesta. Viranomaisella on parhaat asiantuntijat arvioimaan, täyttääkö teknisen standardin kohteena oleva komponentti, laite tai järjestelmä oleelliset turvallisuusvaatimukset. Standardointityössä mukana ollessaan viranomaisen asiantuntija tuntee riittävästi standardin sisältöä, vaatimusten turvamarginaaleja ja yleensäkin vaatimusten syntyyn liittyviä tekijöitä.

Standardit tukevat yhteistä etua

EU-tasolla on yleisesti tunnustettu standardien merkitys säädöksiä täydentävinä normeina. Vuonna 1999 Euroopan Neuvosto on antanut päätöslauselman (2000/C 141/01) standardien merkityksestä Euroopassa. Siinä painotetaan, että standardointi on vapaaehtoista konsensukseen perustuvaa toimintaa, jolla pidetään yllä lainsäädännön terveys-, turvallisuus- ja ympäristölainsäädännön tukemiseksi tarvittavia standardeja. Päätöslauselman mukaan viranomaisilla on perusteltu syy osallistua standardointiin ennen kaikkea uuden lähestymistavan säätelyn tukijana. Viranomaisten tulee tiedostaa standardien merkitys ja tarvittaessa osallistua standardointiin. Erityisen tärkeää on viranomaisen osallistua ajoissa standardointiprosessiin silloin, kun standardointi tukee Euroopan yhteisön politiikkaa ja tapahtuu yhteisen edun vuoksi. Näin voidaan välttää suojalausekkeiden käyttö. Jos joudutaan käyttämään suojalauseketta, kun standardi ei vastaakaan esimerkiksi turvallisuusvaatimuksia, estyy standardien käyttöönotto ja standardinmukaisten tuotteiden tulo markkinoille. Päätöslauselma painottaa, että standardisointiin osallistuvien osapuolten on periaatteessa itse vastattava standardien laatimiskustannuksista.

Standardointityöhön osallistuvien on resurssien rajallisuuden vuoksi priorisoitava ja kohdennettava osallistumistaan ja valittava vaikuttamisfoorumit. Voisi kuvitella, että viranomaisasiantuntijoiden mukana olo standardoinnissa olisi erityisen tärkeää ainakin, kun kyseessä on turvallisuus tai jos standardit koskevat laitteita, joita erityisen suuri yleisö käyttää. Myös jos standardointi liittyy järjestelmiin tai asennusvaatimuksiin, joilla on laajaa merkitystä tai erityistä kansallista merkitystä taikka joista voi aiheutua erityistä vaaraa, on yhteiskunnan edun mukaista viranomaisten asiantuntijoiden osallistua standardointiin.

Viranomaisasiantuntijuus turvattava

Valtiovallan on turvattava ministeriöiden ja keskusvirastojen teknisen asiantuntijuuden säilyminen omissa organisaatioissaan ja varattava rahaa standardointityöhön osallistumiseen. Vain näin voidaan turvata yhteisesti sovittu turvallisuustaso ja sen toteutuminen.

SESKO Ajankohtaista sähköalan standardoinnista. ISSN 0783-2729

JULKAISIJA: SESKO ry, Särkiniementie 3, 00210, HELSINKI, p. (09) 696 391, faksi (09) 677 059, www.sesko.fi

TOIMITUS: Päätoimittaja Sinikka Hieta-Wilkman. Toimitus ja taitto Tinni Karakorpi

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET: SESKO, (09) 696 3970, sähköposti info@sesko.fi, vuosikerta 42 €

Ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Sisältöä saa lainata lähteen mainiten.

Kansainvälinen vaikuttaminen esillä SESKON kevätseminaarissa

SESKON vuosikokous 2006 pidettiin Hanasaaren Kulttuurikeskuksessa 28.3.2005. Vuosikokouksen yhteydessä järjestettiin kevätseminaari, johon osallistui lähes sata sähköalan ja muun standardoinnin ammattilaista.

Aktiivista, tehokasta asiantuntijoiden yhteistoimintaa nyt ja tulevaisuudessa

SESKOn hallituksen puheenjohtaja **Kimmo Saarinen** toi esille 100-vuotiaan maailmanlaajuisen standardisointijärjestön, IEC:n ansiot sähkö- ja elektroniikka-alan standardien luojana ja kehittäjänä. Tänäpäin IEC on yli 10 000 asiantuntijan voimin toimiva aktiivinen ja maailmanlaajuisesti arvostettu standardoija.

SESKO tiedottaa -lehdessä on julkaistu IEC:stä kertova artikkelisarja, jonka ensimmäinen osa ilmestyi numerossa 3/2005, toinen numerossa 5/2005 ja viimeinen, kolmas osa numerossa 1/2006.

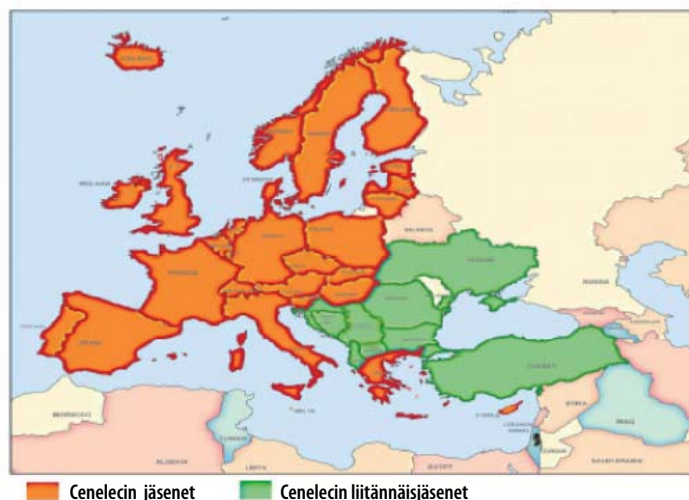
– Ensimmäisiä sähköenergian käyttökohteita Amerikassa oli sähkötuoli, mutta nykypäivänä me sähköalalla työskentelemme onneksi paremminkin hengen säilyttämisen kuin sen menettämisen varmistamiseksi, muistutti Saarinen.

Kimmo Saarinen on IEC:n Suomen kansallisen komitean puheenjohtaja ja hänet valittiin 21. lokakuuta 2005 pidetyssä äänestyksessä uudelle kolmi-vuotiskaudelle 2006 - 2008 IEC:n hallituksen (Council Boardin CB) jäseneksi, mikä osoittaa melkoista luottamusta.

SESKOn hallituksen varapuheenjohtaja **Rainer Smått** on SESKOn edustajana CENELECin ja CENin työryhmässä, joka selvittää Euroopan standardisoinnin tulevaisuutta. Ryhmässä on mukana Suomesta myös SFS:n toimitusjohtaja **Pekka Järvinen**.

Smått kertoi SESKOn kevätseminaarissa työryhmän työn tavoitteista, esitteli eurooppalaisten standardisointiorganisaatioiden CENin, CENELECin ja ETSIn tulevaisuuden visioita ja päämääriä sekä yhteistoiminta-alueita.

Työryhmän tehtävänä on mm. analysoida nykyistä Euroopan standardisointijärjestelmää. Lisäksi työryhmältä odotetaan arviota keskipitkän ja pitkän aikavälin toimintalinjojen, organisoimisen, prosessien ja kustannustehokkuuden treندهistä sekä yhteisistä toiminta- ja strategialinjauksista.

■ Cenelecin jäsenet ■ Cenelecin liitännäisjäsenet

Suomi on mukana standardoinnin kovassa ytimessä

Näin vakuutti toimitusjohtaja **Sinikka Hieta-Wilkman** esitellessään SESKON roolia ja suomalaisten edustajien näkymistä kansainvälisessä standardointityössä – IEC:n johtoelimissä. Puheenvuorossaan hän kertasi työskentelyfoorumit ja työskentelevät kansainvälisillä foorumeilla sekä selvitti tilastoin edellisen standardointivuoden suomalaispanostuksia.

Esityksensä päätteeksi Hieta-Wilkman kiitti komiteatyöskentelyyn osallistuneita ansiokkaasta työstä koko alan parhaaksi.

Viranomaiset edustavat suurta yleisöä

Viranomaisten edustajien osallistumisesta standardointiin kansallisilla ja kansainvälisillä foorumeilla kertoi yli-insinööri **Hannu Mattila** Turvatekniikan keskukselta.

Lokakuussa 1999 annetussa EU:n päätöslauselmassa standardisoinnin merkityksestä Euroopassa (200/c 141/01) mainitaan erityisesti, että viranomaisten ja standardisointielimien tulisi ottaa käyttöön menettelyjä, joilla vältetään suojauskeksen käyttöä.

Osallistuminen standardointiin ajoissa on myös viranomaiselle tärkeää, onhan standardoinnilla ja lainsäädännöllä kiinteä yhteys. Vaikka turvallisuus liittyy oleellisesti monen komitean työhön, on viranomaisen edustajan osallistuminen jokaiseen niistä resurssien rajallisuuden vuoksi mahdotonta.

Silloin, kun standardointityö liittyy sellaisten laitteiden turvallisuuteen, joita erityisesti suuri yleisö käyttää tai työ koskee laitetta tai asennusta, jolla on erityistä kansallista merkitystä, on viranomaisen edustuksen mukanaolo miltei välttämätöntä, painotti Mattila.

Standardien valmisteluun osallistuminen tuo kilpailuetua

Reka Kaapeli Oy:n tuotekehityspäällikkö **Mika Mutru**, joka aloitti työskentelyn ensimmäisessä standardointikomiteassa jo alle kolmikymppisenä, toi vakuuttavasti esille, että pienehköllekin valmistajalle on hyötyä osallistumisesta standardointityöhön.

— IEC TC 62100 Lentokenttien valaistuskaapelit –projektiyhymässä olimme mukana alusta alkaen, sillä katsoimme tärkeäksi saada tietoa spesifikaatioista tällä alueella, kuulla muiden valmistajien kokemuksia käyttökelpoisista tuotteista ja arvioida ehdottamiemme vaatimusten sovitettavuutta muiden esittämiin. Halusimme saada spesifikaatioon mukaan vaatimukset pohjoismaisista olosuhteista ja siinä myös onnistuimme.

Osallistuminen standardointiin on kaikinensa antanut meille hyvät näkymät siihen mitä muualla suunnitellaan. Paljon voi päätellä siitä mitä vaatimuksia muut alan valmistajat kuhunkin standardiin ovat ajamassa. Tätä tietoa voi saada vain standardien valmisteluun osallistuva ja se on melkoinen etu kansainvälisillä markkinoilla toimittaessa.

Lyijyttömät sulakkeet?

Nokian ympäristöasiantuntija **Kaisa-Reeta Koskinen**, joka on mukana IEC:n Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden ympäristönäkökohtia pohtivan komitean työryhmässä, kertoi puheenvuorossaan ympäristöstandardoinnin merkityksestä ja siitä mitä tällä alueella on tapahtumassa. Havahduttavaa on, että sähkö- ja elektroniikkaromun (e-jätteen) määrä on jo yli 5% kiinteän yhteiskuntajätteen kokonaismäärästä – lähes yhtä suuri kuin muovijätteen. Lisäksi e-jätteen määrä Euroopassa kasvaa vuosittain lähes kolme kertaa nopeammin kuin muun yhteiskuntajätteen kokonaismäärä.

Koskinen esitteli WEEE-direktiivin sekä uudet, 1.7.2006 voimaan tulleet EuP- ja RoHS-direktiivit pääkohdittain. Elektroniikassa käytetyille muoveille (ftalaatit) ja juotteille (lyijyt) on tulossa pitoisuusrajoituksia. Lopullisena tavoitteena ovat kokonaan lyijyttömät juotteet. Vilkasta keskustelua esityksen päätteeksi herätti RoHS-direktiivin lyijypitoisuusrajoitus ja raja-arvot vähän hilpeyttäkin – suurin sallittu määrä kun on 85 %.

—Tuota enemmän saa siis ilmeisesti lyijyä sähkölaiteessa olla, hymähteli yleisö. Entä mikä mahtaa olla sulakkeiden kohtalo 1.7.2006 jälkeen?

”What is 6 dB between friends?”

Standardoinnin veteraani, tekniikan lisensiaatti **Lauri Halme** kertoi 40-vuotisesta urastaan sähköalan standardoinnin parissa. Antoisassa esityksessään hän antoi useita hyviä, kokemukseen perustuvia käytännön neuvoja kansainvälisissä ryhmissä toimimiseen.

— Asiaan huolellisesti perehtyneenä voi myös rohkeasti esittää mielipiteensä. Itseäni vieläkin kaduttaa, etten nuorena insinöörinä 1970-luvulla sitä tehnyt, kun SC46D päätti standardoida vain koaksiaaliliittimiensä liitoksen. Lopun tiedättekkin. Nyt ovat kaupat tulvillaan säteileviä kaapeli-tv-liitosjohtoja.

— Komiteatyössä tulee aina pyrkiä konsensukseen ja pitää asia tärkeimpänä. Kulttuurierot on otettava huomioon kansainvälisessä toiminnassa ja eri maiden edustajien neuvottelutyylit saattavat olla hyvinkin vaihtelevat. Huumorilla ja aidolla halulla hyvään lopputulokseen ylitetään pienet konfliktit.

Vuosien varrelle on mahtunut monenlaista. Liki sloganiksi asti on päässyt tämä tapaus: 1970-luvulla työryhmä, joka vertaili näyttöiden kierrätyksestä saatuja mittaustuloksia, oli ensin ihmeissään tulosten hajonnasta. Kun demonstroin näyttöiden epästabiilisuuden, työryhmästä todettiin: ”What is 6 dB between friends?”

— Seniorit ovat vaarallisia – ne kun luulevat, että kaikki on jo valmiina! Aikoinaan, minun tullessani nuorukaisena mukaan komiteatyöskentelyyn, olivat jo lopettaneet yhden komitean muka työnsä tehneenä. Mutta minä sitten ”vallan kahvasta kiinni saatuani” sen perustin uudelleen. Ja se komitea toimii tälläkin hetkellä, muistutti Halme.

Mentorit esiin

Useassa puheenvuorossa tuli esiin komiteoiden ikärakenne. Arvostetuksi asiantuntijaksi harva suoraan koulun penkiltä työelämään tullessaan osoittautuu, mutta kokeneempien rinnalle kasvamaan ja standardointityöhön tutustumaan kaivattaisiin nuorempaakin väkeä. Yritysten tulisi ajoissa paneutua seuraavan edustajan valitsemiseen kansainväliseen työskentelyyn. Kokenut asiantuntija ei ikuisesti työelämässä pysy. Onko hänen eläkkeelle siirtymisensä jälkeen seuraajan aloitettava aivan alusta, vailla perehdyttäjää? Eikö yrityksessä enää tarvita kansainvälisiä kontakteja? Eikö enää haluta vaikuttaa oman yrityksen tuotteille asetettaviin standardeihin? Vai onko maailma jo valmis — ja seniorit vallalla?

TINNI KARAKORPI

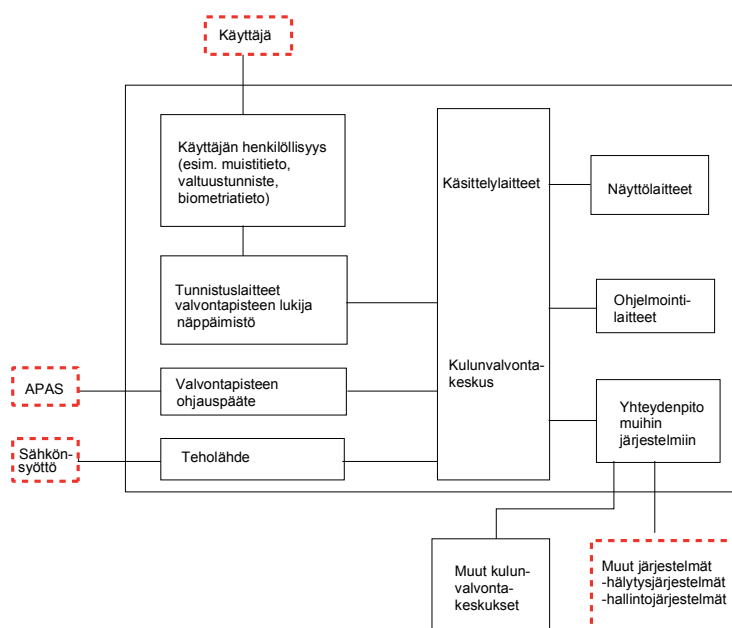
Lisätietoja seminaarista www.sesko.fi

AJANKOHTAISTA STANDARDEISTA

Kulunvalvontajärjestelmän vaatimuksia koskevien standardien yhdistetty painos SFS-EN 50133-1 + A1

Kulunvalvontajärjestelmien järjestelmävaatimukset määritellään standardissa SFS-EN 50133-1 ja sen lisäyksessä SFS-EN 50133-1/A1. SESKO on laatinut em. julkaisuista yhdistetyn painoksen SFS-EN 50133-1 + A1, joka sisältää molempien julkaisujen tekstit sekä suomeksi että englanniksi.

Koska lisäys SFS-EN 50133-1/A1 muuttaa varsinaisen standardin sisältöä, on käyttäjälle helpompaa, kun molemmat löytyvät samasta dokumentista. Erillisiin julkaisuihin verrattuna ei tässä yhdistetyssä painoksessa ole sisällöllistä eroa.

Kuva standardista SFS-EN 50133-1 + A1. Kulunvalvontajärjestelmän toimintojen jakautuminen

Soveltamisohjeet SFS-EN 50133-7

Järjestelmävaatimusten lisäksi tarvitaan myös soveltamisohjeita. Standardissa SFS-EN 50133-7 annetaan ohjeet eurooppalaiseen EN 50133-standardisarjaan perustuvan kulunvalvontajärjestelmän soveltamisesta rakennuksissa ja niiden ympäristösä. Soveltamisohjeet on tarkoitettu ensisijaisesti henkilöiden kulunvalvontaan turvavalvotulla alueella, mutta sitä voidaan soveltaa myös muunlaiseen kulunvalvontaan, kuten esim. autoliikenteeseen.

Järjestelmävaatimukset ja niiden soveltamisohjeet yhdessä antavat tiiviin tietopaketin eurooppalaisten kulunvalvontajärjestelmiin liittyvien standardien

vaatimuksista ja ohjeista esim. turvajärjestelmä- ja sähkösuunnittelijoille, järjestelmän ylläpitäjille ja hankkijoille, tarjousten laatijoille, asentajille ja huoltajille.

Standardissa SFS-EN 50133-1 + A1 on 42 sivua, ja hinta 49,50 € (ALV 0%). Standardissa SFS-EN 50133-7 on 24 sivua, ja hinta 35,00 € (ALV 0%). Molempia standardeja myy Suomen Standardisoimisliitto SFS ry: puh. (09) 149 9331, sähköposti: sales@sfs.fi

ARTO SIRVIÖ, SESKO

AJANKOHTAISTA STANDARDEISTA

Sähkölaitteiston varmennus-tarkastus SFS 5825 uusittu

Varmennustarkastusstandardin SFS 5825 ensimmäinen painos ilmestyi vuonna 1999. Vuonna 1996 entisten viranomaistarkastusten tilalle tulivat valtuutettujen tarkastajien ja valtuutettujen tarkastuslaitosten suorittamat varmennustarkastukset. Standardin tarkoituksena tuolloin oli yhtenäistää varmennustarkastusten käytäntöjä. Monet tarkastajat ja tarkastuslaitokset soveltavatkin tarkastuksissaan tätä standardia ja viittaavat laatuohjeissaan siihen.

Standardin uusinnassa pääpaino on ollut sen päivittämisessä nykytilannetta vastaavaksi. Aikaisemmassa painoksessa viitattiin sen julkaisuajankohtana voimassa olleisiin normatiivisiin asiakirjoihin, jotka olivat suurimmalta osaltaan Sähkötarkastuskeskuksen julkaisuja. Nyt on siirrytty sähköasennuksia koskevien SFS-standardien käyttöön ja viittauksetkin osoitetaan niihin.

Standardi SFS 5825 sisältää varmennustarkastusta ja sen dokumentointia koskevat yleisvaatimukset. Perusperiaate on, että asennuksen tekijä tekee yksityiskohtaisen käyttöönottotarkastuksen, jossa tehdään kattava silmämääräinen tarkastus ja tarvittavat mittaukset. Kolmannen osapuolen varmennustarkastuksessa kohdennetaan tarkastus harkinnanvaraisiin otoksiin. Standardin liitteissä on annettu esimerkinomaiset listat erityyppisiin asennuksiin kohdistuvista tarkastustoimenpiteistä ja otoksien suuruuksista.

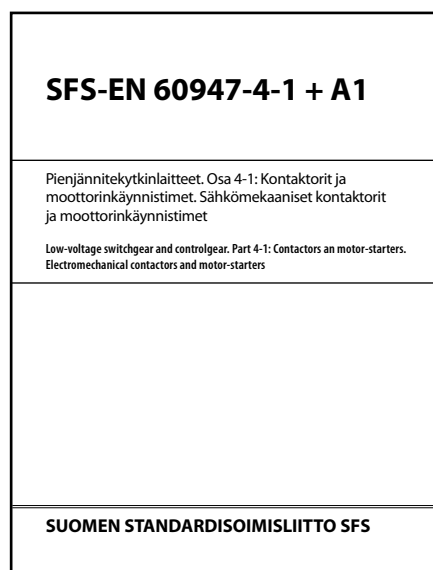
Standardia myy SFS:n asiakaspalvelu puh. (09) 149 9331, sähköposti sales@sfs.fi. Standardin hinta on 30,20 € (ALV 0%). Lisätietoja standardin sisällöstä voi tiedustella SESKOsta Tapani Nurmelta puh. (09)6963 961, sähköposti tapani.nurmi@sesko.fi.

TAPANI NURMI, SESKO

Kontaktoristandardi SFS-EN 60947-4-1 uusittu

IEC on uusinnut kontaktoreja ja moottorikäynnistimiä koskevan standardin IEC 60947-4-1 ed. 2.0. Siihen on sen jälkeen tullut muutos A1, ja IEC julkaisi näistä yhdistetyn painoksen IEC 60947-4-1 ed. 2.1. CENELEC on sitten vahvistanut nämä erikseen tunnuksilla EN 60947-4-1:2001 ja EN 60947-4-1:2001/A1:2002.

Aikanaan nämä EN-standardit vahvistettiin Suomessa SFS-EN standardeiksi ilmoitusmenetelmällä. SESKOn komitea SK 17B Pienjännitekytkinlaitteet päätti kuitenkin, että julkaistaan myös suomenkielinen painos. Tämän version valmisteluvaiheessa ilmestyi myös EN 60947-4-1:2001/A2:2005, joka jäi nyt pois.

Standardia SFS-EN 60947-4-1 + A1 myy SFS:n asiakaspalvelu puh. (09) 149 9331, sähköposti sales@sfs.fi. Standardin hinta on 64,80 € (ALV 0%).

JARI KARJALAINEN, SESKO

AJANKOHTAISTA STANDARDEISTA

SFS-IEC 60050-826 Sähköteknillinen sanasto. Osa 826: Rakennusten sähköasennukset

Sähköasennuksia koskevasta sanastostandardista SFS-IEC 60050-826 on julkaistu uusi painos. Kuten standardin tunnuskin kertoo, tämä on suoraan käyttöön otettu IEC:n sanastostandardi 60050-826: 2004 International Electrotechnical Vocabulary Part 826 Electrical installations.

Erityisen tärkeäksi tämän sanastostandardin tekee se, että standardi toimii IEC:n pienjännitesähköasennuksia koskevan standardisarjan IEC 60364 sanasto-osuutena. Siihen viitataan asennusstandardissa, mutta se julkaistaan erikseen. Suomessa tätä sanastoa käytetään pienjännitesähköasennuksia koskevan SFS 6000 sarjan osana 2 ja sen sisältö on myös julkaistu siinä.

Koko sanastostandardi on uusittu. Tärkeimpiä uudistuksia on uusien käsitteiden – perussuojaus, vikasuojaus ja lisäsuojaus – käyttöönotto. Perussuojauksella (engl. basic protection) tarkoitetaan suojausta sähköiskulta tilanteessa, jossa sähkölaitteessa ei ole vikaa. Perussuojausta on aikaisemmin nimitetty

kosketussuojaukseksi (engl. protection against direct contact). Vikasuojauksella (engl. fault protection) tarkoitetaan suojausta sähköiskulta yhden vian olosuhteissa. Vikasuojauksella on aikaisemmin nimitetty kosketusjännitesuojaukseksi (engl. protection against indirect contact). Kolmas suojausmuoto on lisäsuojaus, jota käytetään perussuojauksen ja vikasuojauksen lisäksi. Nämä uudet käsitteet on jo aikaisemmin otettu käyttöön sähköiskulta suojaamista koskevassa perusstandardissa SFS-EN 61140, joka julkaistiin suomeksi viime vuonna.

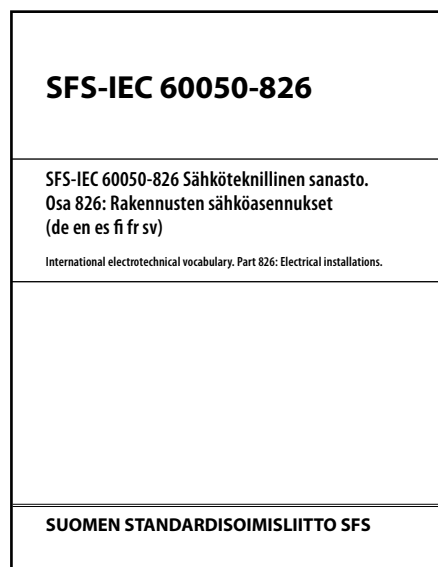
Uuden sanastostandardin mukaiset termit otetaan käyttöön SFS 6000-standardisarjassa, joka julkaistaan uusittuna vuonna 2007. Erityisesti vikasuojauksella koskevat vaatimukset lisääntyvät. Vikasuojaus toteutetaan tavallisesti mitoitustoimintavirrallaan enintään 30 mA vikavirtasuojalla ja sitä käytetään jatkossa mm. kaikissa maallikoiden käytössä olevissa pistorasioissa.

Sanastostandardissa on kaikkiaan 135 termiä, joista on esitetty termin nimi ja määritelmä suomeksi ja englanniksi. Lisäksi termin nimi on esitetty ranskaksi, saksaksi, espanjaksi ja ruotsiksi. Standardin kokonaissivumäärä on 77. Lisätietoja standardin sisällöstä voi tiedustella SESKOsta Tapani Nurmelta puh. (09)6963961 ja sähköposti tapani.nurmi@sesko.fi.

Standardia SFS-IEC 60050-826 myy SFS:n asiakaspalvelu puh. (09) 149 9331, sähköposti sales@sfs.fi. Standardin hinta on 59,90 € (ALV 0%).

SESKO on sopinut Kielikone Oy:n kanssa, että Kielikoneen julkaisemassa sähköisessä MOT-sanakirjassa on sähköalan standardisanakirjaosuus. Tässä sanakirjassa on esitetty kaikkien sähköalan sanastostandardien termit. Lisätietoja MOT-sanakirjoista löytyy Internet-sivuilta www.kielikone.fi

TAPANI NURMI, SESKO

UUDET VAHVISTETUT JA JULKAISTUT STANDARDIT

Uusien julkaistujen ja vahvistettujen SFS-, IEC- ja CENELECin EN-standardien nimet ja tunnukset löytyvät alla olevien yhteystietojen avulla.

[www.sesko.fi/Ajankohtaista/Standardit/Uudet SFS-standardit](http://www.sesko.fi/Ajankohtaista/Standardit/Uudet_SFS-standardit)

SFS-standardeja myy Suomen Standardisoimisliitto SFS,
p. (09) 149 9331, faksi (09) 146 4914,
sähköposti: sales@sfs.fi, http://sales.sfs.fi

[www.sesko.fi/Ajankohtaista/Standardit/Uudet IEC-standardit](http://www.sesko.fi/Ajankohtaista/Standardit/Uudet_IEC-standardit)

IEC-standardeja myy SESKO ry, PL 134, 00211 Helsinki,
p. (09) 696 3970, faksi (09) 677 059, sähköposti: info@sesko.fi

[www.sesko.fi/Ajankohtaista/Standardit/Uudet EN-standardit](http://www.sesko.fi/Ajankohtaista/Standardit/Uudet_EN-standardit)

CENELEC-standardeja myy SESKO ry, PL 134, 00211 Helsinki,
p. (09) 696 3970, faksi (09) 677 059, sähköposti: info@sesko.fi

Vilho Väisälä kuuluisuuksien galleriaan

Juhlistaakseen 100-vuotista toimintaansa IEC on koonnut sähköalan keksijöistä ja kehittäjistä henkilögallerian verkkosivulleen <http://www.iec.ch/100years/techline/>.

Tähän kunniakkaaseen joukkoon on Suomesta päässyt ainoana professori Vilho Väisälä (1889–1969). Hän väitteli filosofian tohtoriksi matematiikasta, toimi Helsingin Yliopiston meteorologian professorina ja perusti mittaritehtaan, josta kehittyi myöhemmin Vaisala Oyj. Vilho Väisälä julkaisi yli sata tieteellistä artikkelia ja hänelle myönnettiin kymmenen patenttia. Väisälän kuuluisin keksintö oli sääluotain (radiosondi), jonka ympärille rakentuivat myöhemmin Vaisala Oyj:n valmistamat säähavaintokojeet ja -järjestelmät.

Vilho Väisälä oli vanhin kolmen maineikkaan veljeksensä sarjasta. Keskimäinen, Yrjö Väisälä, toimi tähtitieteen professorina Turun Yliopistossa, ja nuorin, Kalle Väisälä, vaikutti matematiikan professorina Teknillisessä korkeakoulussa. Hänet vanhemman polven ihmiset muistavat ennen kaikkea oppikoulun matematiikan oppikirjojen tekijänä.

Suomalaisen Tiedeakatemian yhteydessä toimii Vilho, Yrjö ja Kalle Väisälän rahasto, jonka tarkoituksena on edistää matemaattis-luonnontieteellistä tutkimusta. Helsingin Yliopiston entinen kansleri Olli Lehto on ansiokkaasti kuvannut veljessarjan vaiheita teoksessaan Oman tien kulkijat (2004).

Vaisala Oyj:n nykyinen toimitusjohtaja Pekka Ketonen osallistui aktiivisesti yhteisantennijärjestelmien standardisointiin SESKOn ja IEC:n piirissä 1970-luvulla toimiessaan Teleste Oy:n palveluksessa. Yrjö Väisälän tyttären poika ja Vaisala Oyj:n johtokunnan jäsen, professori Yrjö Neuvo on hänkin tukenut standardisointia monin tavoin.

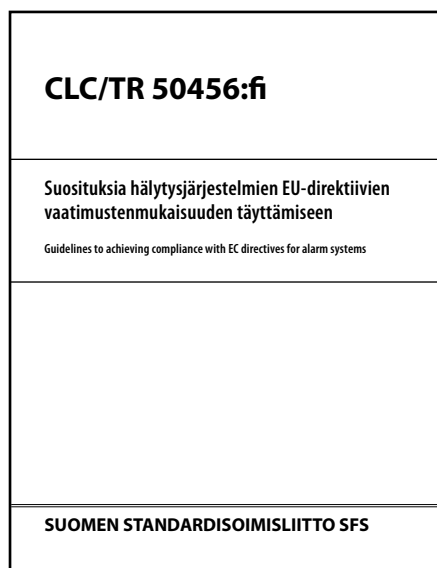
Tuore tutkimuksen ja tuotekehityksen suomalainen erikoislehti Brainstorm on listannut "kymmenen tunnetuinta suomalaista keksijää". Heidän joukossaan on kolme sähköalan vaikuttajaa: Eric Tigerstedt (1887–1925), Vilho Väisälä ja Seppo Säynäjäkangas (1942–). Tigerstedt kehitti äänielokuvaa ja paransi elektroniputkea, Säynäjäkangas kehitti sykemittarin ja perusti Polar Electro Oy:n.

TUOMO ILOMÄKI

CLC/TR 50456 Suosituksia hälytysjärjestelmien EU-direktiivien vaatimustenmukaisuuden täyttämiseen

SESKOn komitea SK 79 on kääntänyt suomeksi CENELECin teknisen raportin CLC/TR 50456 Suosituksia hälytysjärjestelmien ja EU-direktiivien vaatimustenmukaisuuden täyttämiseen. Raportti CLC/TR 50456:2005 korvaa sisällöltään vastaavan vanhemman julkaisun R079-001:1998.

Tämä tekninen raportti kattaa pääasiassa ne laitteet, joita käytetään seuraavissa sovellutuksissa: kulunvalvontajärjestelmät, ilmoituksensiirtojärjestelmät, kameravalvontajärjestelmät, palonilmaisu- ja paloilmoitusjärjestelmät, ryöstö- ja murtohälytysjärjestelmät, turvapuhelinjärjestelmät.

Raportin alkuperäinen, englanninkielinen teksti on kirjoitettu CENELECin teknisessä komiteassa TC 79 Alarm Systems. TC 79:n toivomuksesta tämä dokumentti on julkaistu CENELECin teknisenä raporttina, jonka avulla voidaan opastaa aiheesta kiinnostuneita osapuolia siinä, kuinka hälytysjärjestelmiin sovelletaan standardeja, joiden kautta täytetään EU-direktiivien vaatimukset.

Standardointijärjestöissä laadittujen teknisen raporttien sisältö on luonteeltaan opastavaa, kun taas standardin teksti on enemmän velvoittavaa. Raportissa CLC/TR 50456 on lueteltu EU-direktiivit ja niihin sovellettavat harmonisoidut standardit, jotka TC 79:n näkemyksen mukaan liittyvät em. hälytysjärjestelmiin. Raportissa todetaan, kuinka hyödyllisiä harmonisoidut standardit ovat. Direktiivien vaatimukset voidaan saavuttaa usealla tavalla, mutta harmonisoidun standardin noudattaminen on suositeltavin ja ehkä myös helpoin ja edullisin vaihtoehto silloin kun standardit ovat olemassa ja ne on lueteltu EU:n virallisessa lehdessä OJ:ssä.

Tekninen raportti on julkaistu kaksikielisenä (FI/EN) ja siinä on 15 sivua. Raportin hinta on 25,30 € (ALV 0%) ja sitä myy Suomen Standardisoimisliitto SFS ry: puh. (09) 149 9331, sähköposti: sales@sfs.fi

ARTO SIRVIÖ, SESKO

IEC:n yleiskokous 100-vuotisjuhlien merkeissä syyskuussa Berliinissä

IEC:n satavuotisjuhlinta huipentuu Berliinissä 25. - 29. syyskuuta 2006 pidettävään yleiskokoukseen. Silloin ohjelmassa on paljon muutakin kuin pelkkää syntymäpäiväjuhlinta.

Yli sata komitea- ja työryhmäkokousta

IEC pitää joka vuosi yleiskokouksen, jonka yhteydessä kokoontuvat IEC:n hallintoelimet. Ylin hallintoelin Council, johon kaikki jäsenmaat voivat lähettää edustajansa, kokoontuu vain kerran vuodessa yleiskokouksen yhteydessä.

Yleiskokouksen yhteydessä pidetään myös useiden teknisten komiteoiden ja niiden työryhmien kokouksia. Berliinin juhlakokouksessa ensi syksynä kokoontuu yhteensä yli 50 komiteaa tai alakomiteaa sekä lisäksi n. 80 erilaista työryhmää.

Oman lisänsä Berliiniin tuovat IEC:n satavuotisjuhlisiin liittyvät tapahtumat. Varsinainen pääjuhla pidetään keskiviikkona 27.9. Berliinin konserttitalossa. Councilin satavuotisistunto on perjantaina 29.9 iltapäivällä. Näihin ja muihinkin yleiskokouksen kaikille avoimiin tilaisuuksiin, kuten avajaisjuhlaan maanantaina 26.9. sekä Technoly night-tapahtumaan perjantaina 29.9, voivat yleiskokoukseen osallistujat ilmoittautua.

Tavataan Berliinissä!

Berliinin yleiskokouksen ohjelma on julkaistu ja se on nähtävissä kokouksen omilla Internet-sivuilla <http://www.iec2006.org/iec2006/>. Myös komitea- ja työryhmäkokouksiin ilmoittautuminen tapahtuu näiden Internet-sivujen välityksellä. Siellä on mahdollisuus myös varata hotelli useiden vaihtoehtojen joukosta. Varsinaiseen ilmoittautumiseen tarvitaan salasana, jonka saa SESKOsta. Kokouksen ohjelmaan ja oheistapahtumiin voi kuitenkin käydä tutustumassa jo nyt. Epäselvissä tapauksissa kannattaa kääntyä komitean tai seurantaryhmän SESKOn vastuuhenkilön puoleen.

Tämä sähköalan standardisoinnin vuotuinen suurtapahtuma on nyt erityisen juhlava. Kun lisäksi kokous on Berliinissä, jonne on Suomesta hyvät ja edulliset liikenneyhteydet, toivoo SESKO mahdollisimman monen suomalaisen osallistuvan yleiskokouksen yhteydessä oman komiteansa tai työryhmänsä kokoukseen.

Tärkein syy kansainvälisiin standardisointikokouksiin osallistumiselle on edelleenkin mahdollisuus saada tietoa ja vaikuttaa standardien sisältöön. Tämäkin on nyt tehokasta, kun kokouksia on paljon samassa paikassa.

TAPANI NURMI, SESKO

SESKO ry
PL 134
Särkiniementie 3
00211 Helsinki

M

.Y275

Tutustu kotisivuihimme: www.sesko.fi

IEC-standardit sähköisinä SESKOsta

SESKO välittää IEC-standardeja sähköisesti pdf-muodossa joko sähköpostilla, disketillä tai CD-ROM levyllä. Vanhat standardit ovat image-kuvina, joissa ei ole hakumahdollisuutta. Uudet standardit ovat hakukelpoisina pdf-versioina. Hinta on sama kuin alkuperäisillä IEC-standardeilla. Maksu tapahtuu laskulla.

Lisäksi voit tilata seuraavia tuotteita:

- CENELEC-standardit
 - IEC:n ja CENELECin työpaperit
 - Catalogue of IEC Publications, päivitettävänä CD-levynä 40 €
 - CENELEC Catalogue, kahtena CD-levynä 70 €
 - Links between Products, Directives and Standards in the Electrotechnical Field, CD-levynä 70 €
- Mainitut hinnat ovat verottomia, alv 22 %. Toimitusmaksu 7 €/lähetyks. IEC cataloguen toimitusmaksu on 15 €

Koulutusmateriaali

Perustietoa sähkö- ja elektroniikka-alan standardisoinnista ja standardien valmistelusta saat kotisivuiltamme Koulutusmateriaali -osasta. Jos tarvitset esityksiä PowerPoint-muodossa, voit pyytää niitä SESKOsta info@sesko.fi tai puhelimitse (09) 696 3970. Esityksiä saa käyttää vapaasti ja niitä saa tarvittaessa muokata.

Mukaan komiteatyöskentelyyn?

SESKOn komiteoiden työhön osallistuminen on avointa kaikille asiasta kiinnostuneille. Komitean jäsenyys avaa mahdollisuuden seurata ja vaikuttaa myös kansainvälisten IEC- ja eurooppalaisten CENELEC-standardien sisältöön. Komiteajäsenyydestä peritään vuosittainen osallistumismaksu. Tietoa sähköalan standardisoinnista osallistumisesta löydät SESKOn verkkosivuston otsikon "Ohjeita" alta.

SFS-käsikirjat ja standardit SFS:n asiakaspalvelusta

TILAUKSET
puh. (09) 149 9331, sähköposti sales@sfs.fi
www.sfs.fi

